

Den teoretiske dimension i SPIF18 – oplæg og dialog v/Martin Elmbæk UCSYD

Baggrund

- ✓ Læreruddanner i idræt siden 2004
- ✓ Medforfatter til SPIF18
- ✓ Forfatter til *Idræt på Hjernen* (www.idrætpåhjernen.dk)
- ✓ Faglig artikel om Lærebøger i skoleidræt
- ✓ Forsker i Idræts-læreruddannelse
- ✓ Praktikkoordinator

Martin Elmbæk Knudsen,
lektor LU Haderslev
Cand. Scient. Idræt & Sundhed

Instruktør eller underviser?

en analyse af kompetencemålsproven i undervisningsfaget "Idræt" på Læreruddannelsen i Danmark

KATRINE BERTELSEN & MARTIN ELMBÆK KNUDSEN

Lærebøger i skoleidræt – på vej mod "idræt som undervisning"?

VIDENSKABELIG ARTIKEL

92

KATRINE BERTELSEN & MARTIN ELMBÆK KNUDSEN

FAGLIG ARTIKEL

1

MARTIN ELMBÆK KNUDSEN

Tabel 12. Hvor ofte indeholder dine idrætstimer... Tabellen angiver %. n = 364.

	1.-3. klasse			4.-6. klasse			7.-9. klasse			I alt		
	Høj	Mel	Lav	Høj	Mel	Lav	Høj	Mel	Lav	Høj	Mel	Lav
Samarbejde og ansvar	29	60	11	42	51	7	45	51	4	42	52	6
Boldbasis og boldspil	42	58	0	44	56	0	36	63	1	39	60	1
Fysisk aktivitet/fysisk træning	31	53	16	33	64	3	41	57	2	38	59	4
Kropsbasis	27	62	11	27	66	7	37	59	4	33	61	6
Løb, spring og kast	27	64	9	26	68	6	26	68	6	26	68	6
Redskabsaktiviteter	20	60	20	21	63	16	27	66	7	25	64	11
Normer og værdier	24	38	38	21	59	20	24	55	22	23	54	23
Krop og trivsel/sundhed og trivsel	22	58	20	17	64	19	23	62	15	21	62	17
Dans og udtryk	13	42	44	10	54	36	25	64	11	20	58	22
Krop og identitet	9	44	47	10	59	31	19	60	22	15	57	28
Ordkendskab/sprog og skriftsprog	7	31	62	6	36	58	17	45	39	13	41	47
Idrætten i samfundet	4	29	67	6	47	47	10	48	42	8	45	47
Vandaktiviteter/natur- og udeliv	7	13	80	9	31	60	7	23	71	7	24	69

Kapitel 16

Idrætsfagets faciliteter og redskaber

Hjælperedskaber til kommunikation

Tabel 44. I hvilken grad er nedenstående didaktiske faciliteter/redskaber til stede i dine indendørs idrætslige faglokaler? – Tavle/whiteboard. Tabellen angiver %. n= 406.

	1.-3. klasse	4.-6. klasse	7.-9. klasse	I alt
I høj grad	12	14	19	17
I nogen grad	14	17	18	18
I ringe grad	10	25	23	22
Slet ikke	63	44	40	44

Kapitel 16

Idrætsfagets faciliteter og redskaber

Hjælperedskaber til individuel bearbejdning

Tabel 49. I hvilken grad er nedenstående didaktiske faciliteter/redskaber til stede i dine udendørs idrætslige faglokaler? – noteredskaber til eleverne (fx små flytbare whiteboards, papir og blyant) Tabellen angiver %. n = 401.

	1.-3. klasse	4.-6. klasse	7.-9. klasse	I alt
I høj grad	4	5	10	8
I nogen grad	21	21	25	23
I ringe grad	15	21	25	23
Slet ikke	60	53	39	46

Kapitel 17

Idrætsfagets teoretiske dimension

Tabel 51. Hvor foregår den teoretiske del af undervisningen primært i din undervisning? (sæt gerne flere krydser). Tabellen angiver %. n = 380.

†

	1.-3. klasse	4.-6. klasse	7.-9. klasse	I alt
Hal	68	74	76	75
Gymnastiksal	45	57	65	60
Skolegård	15	16	11	13
Atletikstadion	21	20	25	23
Græsplæne/boldbane	62	69	67	67
Udeareal/skov	34	31	29	30
Teorilokale	13	26	46	36
Jeg anvender ikke teori	17	3	0	3
Andre steder	13	15	18	16

□

Kapitel 17

Idrætsfagets teoretiske dimension

Tabel 51. Hvor foregår den teoretiske del af undervisningen primært i din undervisning? (sæt gerne flere krydser). Tabellen angiver %. n = 380.

†

	1.-3. klasse	4.-6. klasse	7.-9. klasse	I alt
Hal	68	74	76	75
Gymnastiksal	45	57	65	60
Skolegård	15	16	11	13
Atletikstadion	21	20	25	23
Græsplæne/boldbane	62	69	67	67
Udeareal/skov	34	31	29	30
Teorilokale	13	26	46	36
Jeg anvender ikke teori	17	3	0	3
Andre steder	13	15	18	16

□

Kapitel 17

Idrætsfagets teoretiske dimension

b) Didaktiske læremidler til eleverne

"Men det kunne være helt vildt dejligt med en analog bog."

(Idrætslærer)

"Hvis man præsenterede dem for en bog, så ville de eksplodere."

(Idrætslærer) (17.2)

Kapitel 17

Idrætsfagets teoretiske dimension

c) Anvendelse af reflekssive læreprocesser

Tabel 54. I hvilket omfang prioriterer du reflekssive læreprocesser (fagets sproglige dimension) i undervisningen – via samtaler og refleksioner i timeouts, timens introduktion og afrunding? Tabellen angiver %. n = 382.

	1.-3. klasse	4.-6. klasse	7.-9. klasse	I alt
Aldrig/næsten aldrig	11	8	4	6
1-5 minutter pr. gang	53	35	21	29
5-10 minutter pr. gang	19	38	45	40
10-15 minutter pr. gang	15	15	26	22
Over 15 minutter pr. gang	2	4	5	4

Dialogseance

Opsummering:

- Få svarer undervisningen i høj grad indeholder "Fagsprog"
- Hjælperedskaber (tavler, noteredskaber) mangler i idrættens rum. Bruges mest af udskolingslærere, som også bruger mest tid på dialog
- Lærerne svarer teori indgår uden brug af hjælperedskaber og en del bruger teorilokaler

1) Hvad forstås ved "teori" (fagsprog) i idrætsfaget?

2) På hvilke måder lykkes vi allerede med at arbejde med teori/fagsprog i idrætsundervisning?

3) Hvordan skal vi tidligere i skoleforløbet arbejde med teori?

4) Andre spørgsmål der er relevante på baggrund af undersøgelsen?